

Tam Mükellef Sermaye Şirketlerinin Kendi Hisselerini veya Ortaklık Paylarını Geri Satın Alması Durumunda Stopaj Yükümlülüğü

Öz

11/11/2020 tarihli ve 7256 sayılı Kanunun 17'nci maddesiyle Gelir Vergisi Kanununun 94'üncü maddesinin üçüncü fıkrasından sonra gelmek üzere eklenen 94/4'üncü fıkra eklenerek, sermaye şirketlerinin ivazlı olarak kendi paylarını geri satın alması konusunda vergi mevzuatımızda özel bir düzenleme yapılmıştır. Yapılan düzenleme ile tam mükellef sermaye şirketlerinin kendi hisselerini iktisap etmek suretiyle vergisiz bir şekilde kar dağıtımını yapmalarının önüne geçilmiş ve şirket karlarının dağıtılıp dağıtılmadığına bakılmaksızın tevkif yoluyla alınacak vergiye ilişkin bir vergi güvenlik müessesesi ihdas edilmiştir. 7256 sayılı Kanunun 45'inci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi uyarınca bu Kanunun yayımı tarihi olan 17/11/2020 tarihinde yürürlüğe girdiğinden, sermaye şirketlerinin bu tarihten önce iktisap ettikleri hisse senetleri veya ortaklık payları için bu düzenleme uygulanmayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Sermaye Azaltımı, Tam Mükellef Sermaye Şirketleri, Hisse Senedi, Ortaklık Payı, Tevkifat

Jel Sınıflandırma Kodları: H20, H29,

GİRİŞ

Tam mükellef sermaye şirketlerini; aktifteki likitlerini kendi hisse paylarının geri alımında değerlendirmek istemesi, hisse paylarının gerçek değerinin altında değerlendirilmesinin düşünülmesi, ortaklık yapısının korunmak istenmesi, hisse paylarına talebin yüksek olduğu algısının oluşmasını sağlayarak şirkete güven ve saygınlık kazandırma isteği, kar payı ödemesi yerine hisse senedi geri alımı ile şirketin vergi yükünün azaltılmak istenmesi, ortağın şirkete olan borçların ödenmesi gibi nedenlerden dolayı kendi hisse senetlerini veya ortaklık paylarını geri alırlar.

Çalışmamızda Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesinin üçüncü fıkrasından sonra gelmek üzere eklenen 94/4 üncü fıkra ile tam mükellef sermaye şirketlerinin kendi hisselerini iktisap etmeleri halinde tevkif suretiyle vergilendirilmesine ilişkin esaslar senaryo ve örnekler yardımıyla açıklanmaya çalışılmıştır.

1- TÜRK TİCARET KANUNU DÜZENLEMELERİ

1.1- Mülga 6762 Sayılı Türk Ticaret Kanununda Yer Alan Düzenlemeler

Birçok ülke piyasası için şirketlerin kendi paylarını geri satın almaları uzun bir geçmişe sahip olmasına rağmen Türkiye’de şirketlerin bu seçeneğe sahip olması ancak 2009 yılında başlamıştır. 1956 yılından 2011 yılına kadar yürürlükte olan 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu (TTK)’nın 329 uncu maddesinde;

“Şirket, kendi hisse senetlerini temellük edemeyeceği gibi rehin olarak da kabul edemez. Bu senetlerin temellükü veya rehin alınması neticesini doğuran akitler hükümsüzdür.” Hükmüne yer verilmekteydi.

Aynı madde de şirketlerin hisse senetlerini iktisap edebilmesinin bazı istisnai haller sıralanmıştır. Ancak söz konusu istisnai hallere dayanılarak iktisap edilen hisse senetlerinin ilk fırsatta tekrar elden çıkarılması ilkesi benimsenmiştir.

Söz konusu madde hükmünde belirtilen istisnai haller;

“1. Hisse senetleri şirketin sermayesinin azaltılmasına dair bir karara dayanılarak devralınmışsa;

2. Hisse senetleri şirketin kurulması veya esas sermayesinin çoğaltılması dolayısıyla vakı olan iştirak taahhüdünden başka bir sebepten doğan şirket alacaklarının ödenmesi maksadiyle devralınmışsa;

3. Hisse senetleri bir mamelekin veya işletmenin borç ve alacaklarıyla beraber temellük edilmesi neticesinde şirkete geçmişse;

4. Hisse senetlerinin devir veya rehin alınması keyfiyeti esas mukaveleye göre şirket konusuna giren muamelelerden ise;

5. Hisse senetleri idare meclisi azaları, müdürler ve memurlar tarafından kendilerine bu sıfatla düşen mükellefiyetlere karşı rehin olarak yatırılmış ise;

6. Temellük ivazsız ise.” şeklinde sıralanmıştır.

1.2- 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu’nda Yer alan Düzenlemeler

13.01.2011 tarihinde kabul edilen; 14.02.2011 tarihinde yayımlanarak 01.07.2012 tarihinde yürürlüğe giren 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu’nun getirdiği yeniliklerden birisi de sermayelerinin

%10'unu aşmamak şartıyla sermaye şirketlerinin kendi pay senetlerini ve ortaklık paylarını iktisap edebilmelerine imkân tanınmasıdır.

379, 381, 382, 384, 385 ve 386 ncı maddelerinde ivazlı bir şekilde şirketin kendi paylarını iktisabını ve elden çıkarılmasını düzenlemiş bulunmaktadır.

TTK'nın 379 uncu maddesinde; şirketlerin kendi paylarını, esas veya çıkarılmış sermayesinin onda birini aşan veya bir işlem sonunda aşacak olan miktarda ivazlı olarak iktisap ve rehin olarak kabul edemeyeceği, bu hükmün bir üçüncü kişinin kendi adına, ancak şirket hesabına iktisap ya da rehin olarak kabul ettiği paylar içinde geçerli olacağı belirtilmiştir. Bu şekilde iktisap veya rehin olarak kabul edilebilmesi için genel kurul yönetim kurulunu en çok 5 yıl geçerli olabilecek şekilde yetkilendirmelidir. (TTK 381 inci maddesinde yakın ve ciddi bir kaybın önlenmesi gerekçesiyle genel kurul yetkilendirme kararının aranmayacağı haller belirtilmiştir.) İktisap veya rehin olarak kabul edilecek payların itibari değer sayıları belirtilerek toplam itibari değerleriyle söz konusu edilecek paylara ödenebilecek bedelin alt ve üst sınırları gösterilir. Her izin talebinde yönetim kurulu kanuni şartların gerçekleştiğini belirtmelidir. İktisap edilen bedellerin payları düşüldükten sonra, kalan şirket net aktif, en az esas veya çıkarılmış sermaye ile kanun ve esas sözleşme uyarınca dağıtılmasına izin verilmeyen yedek akçelerin toplamı kadar olmalıdır. Sadece bedellerinin tümü ödenmiş bulunan paylar iktisap edilebilir. Bahsedilen hususlar ana şirketin paylarını yavru şirket tarafından iktisabı halinde de geçelidir. Ancak, pay senetleri BİST'te işlem gören şirketler hakkında, SPK şeffaflık ilkeleri ile fiyata ilişkin kurallar yönünden geçerli düzenlemelerin yapılması gereklidir.

TTK'nın 382 inci maddesinde;

“Bir şirket, 379 uncu madde hükümleri ile bağlı olmaksızın;

a) Esas veya çıkarılmış sermayesinin azaltılmasına ilişkin 473 ile 475 inci madde hükümlerini uyguluyorsa,

b) Küllî halefiyet kuralının gereğiyle,

c) Bir kanuni satın alma yükümünden doğuyorsa,

d) Bedellerinin tümü ödenmiş olmak şartıyla ve cebrî icradan, bir şirket alacağının tahsili amacına yönelikse,

e) Şirket, menkul kıymetler şirketiye, kendi paylarını iktisap edebilir.” Hükmüne yer vererek %10'luk sınırın aşılabileceği haller belirtilmiştir.

TTK'nun 383 üncü maddesinde ise ivazsız olmak ve bedellerinin tamamının ödenmiş olması koşuluyla %10'u da aşan oranda iktisaba cevaz vermektedir. Bu husus, yavru şirketin, ana şirket paylarını ivazsız iktisap ettiği takdirde de kıyas yoluyla uygulanır.

Ancak TTK'nın 384 üncü maddesi 382 nci maddenin (b) ile (d) bentleri ve 383 üncü madde hükümlerine göre elde edilmiş olsa dahi yüzde 10'luk sınırı aşan payların, şirket için herhangi bir kayba yol açmadan devirleri mümkün olur olmaz ve her halde en geç 3 yıl içerisinde elden çıkarılmaları gerektiğini belirtmektedir. TTK'nın "Aykırı İktisap Halinde Elden Çıkarma" başlıklı 385'inci maddesinde; 379 ile 381 inci maddelere aykırı bir şekilde iktisap edilen veya rehin olarak alınan paylar, iktisapları veya rehin olarak kabulleri tarihinden itibaren en geç altı ay içinde elden çıkarılacağı ya da üzerlerindeki rehnin kaldırılacağı hükmü yer almaktadır. TTK 384 ve 385 inci maddeleri uyarınca elden çıkarılamayan paylar, sermayenin azaltılması yoluyla hemen yok edilirler (TTK Md. 386).

2. SERMAYE PİYASASI KANUNU DÜZENLEMELERİ

Şirketin kendi paylarını iktisap etmeleri, belli oranda (%10) muhafaza etmeleri ve bu oran dışındaki payları elden çıkarmaları Geri Alınan Paylar Tebliği (II-22.1) adı altında 03.01.2014 tarih 28871 sayılı Resmi Gazetede yayınlanmıştır.

Söz konusu tebliğin "Kapsam" başlıklı 2'ni maddesinde;

"Tebliğ, ortaklıkların kendi paylarını satın alması veya rehin olarak kabul etmesine, geri alınan payların elden çıkarılması veya itfasına, bu hususların kamuya açıklanmasına ve geri alımların bilgi suiistimali veya piyasa dolandırıcılığı sayılmayacağı hallere ilişkin usul ve esasları düzenler. Tebliğ hükümleri, ortaklık tarafından kendi paylarının satın alınması sonucunu doğuracak bir sermaye piyasası aracı satın alınması veya ihraç edilmesi durumlarında da geçerlidir." Hükmü yer almaktadır.

Söz konusu tebliğin "Geri Alınan Payların Elden Çıkarılması Ve İtfası" başlıklı 19'uncu maddesinde;

"Geri alınan paylar ile bu paylar nedeniyle edinilmiş bedelsiz paylar bu Tebliğin 9 uncu maddesinin birinci ve üçüncü fıkrasındaki şartlara uymak şartıyla süresiz olarak elde tutulabilir. Tebliğ hükümlerine aykırı olarak geri alınan paylar, geri alım tarihinden itibaren en geç bir yıl içinde elden çıkarılır. Bu süre boyunca satılamayan paylar sermaye azatımı suretiyle itfa edilir. Tebliğin 16'ncı maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi hariç olmak üzere geri alınan payların ortaklığın ödenmiş veya çıkarılmış sermayesinin yüzde onunu aşan kısmı, herhangi bir kayba yol açmadan

devirleri mümkün olur olmaz ve her halükarda elde edilmelerinden itibaren üç yıl içinde elden çıkarılır. Bu süre zarfında elden çıkarılmayan paylar sermaye azaltımı suretiyle derhal itfa edilir. Geri alınan paylar Kurulun fon çıkışı gerektirmeyen sermaye azaltımı usullerine göre itfa edilir.” denilmektedir.

3. 7256 SAYILI BAZI ALACAKLARIN YENİDEN YAPILANDIRILMASI İLE BAZI KANUNLARA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN İLE YAPILAN DÜZENLEME

11/11/2020 tarihli ve 7256 sayılı Kanunun 17 nci maddesiyle Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesinin üçüncü fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Tam mükellef sermaye şirketlerinin iktisap ettikleri kendi hisse senetlerini veya ortaklık paylarını,

i) Sermaye azaltımı yoluyla itfa etmeleri halinde iktisap bedeli ile hisse senetlerinin veya ortaklık paylarının itibari değeri arasındaki fark tutar sermaye azaltımına ilişkin kararın ticaret sicilinde tescil edildiği tarih,

ii) İktisap bedelinin altında bir bedel karşılığında elden çıkarmaları halinde iktisap bedeli ile elden çıkarma bedeli arasındaki fark tutar elden çıkarma tarihi,

iii) İktisap ettikleri tarihten itibaren iki tam yıl içerisinde, sermaye azaltımı yoluyla itfa etmemeleri veya elden çıkarmamaları halinde, iktisap bedeli ile hisse senetlerinin veya ortaklık paylarının itibari değeri arasındaki fark tutar iktisap tarihinden itibaren iki tam yıllık sürenin son günü,

itibarıyla dağıtılmış kâr payı sayılır ve bu tutarlar üzerinden %15 oranında vergi tevkifatı yapılır. Bu fıkra kapsamında tevkif edilen vergiler herhangi bir vergiden mahsup edilemez. Cumhurbaşkanı, tam mükellef sermaye şirketinin paylarının Borsa İstanbul'da işlem görüp görmemesine, işlem gören paylarının toplam payları içindeki oranına, geri alınan payların Borsa İstanbul'da işlem gören paylardan olup olmamasına, tam mükellef kurumlardan geri alınıp alınmamasına, tam mükellef sermaye şirketinin yıllık satış hasılatı ve diğer gelirlerinin toplam tutarına göre ayrı ayrı ya da birlikte, bu oranı sıfıra kadar indirmeye veya bir katına kadar artırmak suretiyle yeniden tespit etmeye yetkilidir.”

Söz konusu düzenleme 7256 sayılı Kanun'un 45 inci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi uyarınca kanunun yayım tarihi olan 17.11.2020 tarihinde yürürlüğe girerek, bu tarihten itibaren tam mükellef sermaye şirketlerinin iktisap ettikleri kendi hisse senetleri ve ortaklık payları açısından

uygulanacaktır. Dolayısıyla bu tarihten itibaren söz konusu şirketlerin kendi hisse paylarını iktisap ederek kar dağıtımlarını vergi dışı bırakmalarının önüne geçilmiş, vergi mevzuatımızda da yeni bir güvenlik müessesesi oluşturulmuştur.

4. TAM MÜKELLEF SERMAYE ŞİRKETLERİNİN İKTİSAP ETTİKLERİ KENDİ HİSSE SENETLERİNİ VEYA ORTAKLIK PAYLARININ İKTİSABININ ÖRNEKLER ARACILIĞIYLA AÇIKLANMASI

Gelir Vergisi Kanunu’nu 94/4 fıkrası eklenerek yapılan düzenlemenin 18 seri no.lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliği Taslağında yer alan açıklamalar doğrultusunda muhtemel senaryolar ele alınmıştır.

Çalışmamızdaki örneğimizde; (A) A.Ş. kendi hisse senetlerini (B) Ltd. Şti.’den satın alan; hisselerinin itibari değeri 2.000 TL olan tam mükellef bir kurumdur.

Senaryo-1: Şirketlerin kendi hisse senetlerini veya ortaklık paylarını iktisap etmeleri

Örnek-1: (B) Ltd. Şti. ’nin elinde bulunan (A) A.Ş. hisse senetleri, 12/12/2020 tarihinde (A) A.Ş. tarafından 10.000 TL bedel karşılığı iktisap edilmiştir.

Şirketlerin kendi hisselerini iktisap etmeleri Gelir Vergisi Kanunu’nun 94 üncü maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca tevkifat kapsamında olmadığından bu aşamada (A) A.Ş. nezdinde Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesinin dördüncü fıkrasına göre vergi kesintisi yapılmayacaktır. Öte yandan, (B) Ltd. Şti. söz konusu hisse senetlerinin satışı dolayısıyla Kurumlar Vergisi Kanunu hükümleri uyarınca vergilemeye tabi olacaktır.

Senaryo-2: İktisap edilen hisse senetleri ve ortaklık paylarının sermaye azaltımı yoluyla itfası

Örnek-2: (A) A.Ş. 10.000-TL ’ye iktisap ettiği hisse senetleri için 07.03.2021 tarihinde sermaye azaltımı kararı almış ve aynı itfa kararını 10.03.2021 tarihinde ticaret siciline tescil ettirmiştir.

(A) A.Ş., 10.000 TL ’ye iktisap ettiği kendi hisse senetleri için sermaye azaltımı kararı almış ve itibari değeri 2.000 TL olan hisse senedi için alınan itfa kararını 10/3/2021 tarihinde ticaret siciline tescil ettirmiştir. Buna göre, (A) A.Ş. 10/3/2021 tarihi itibarıyla, hisse senetlerinin iktisap bedeli ile itibari değeri arasındaki fark olan $(10.000 - 2.000) = 8.000$ TL üzerinden %15 oranında vergi kesintisi yapacak ve $(8.000 \times \%15)$ 1.200 TL vergiyi Mart/2021 dönemi muhtasar ve prim hizmet beyannamesiyle beyan ederek ödeyecektir. (A) A.Ş. satın almış olduğu kendi hisse senetlerini sermaye azaltımı yoluyla itfa etmiş olduğu için ödediği 1.200 TL vergi, (A) A.Ş. veya (B) Ltd. Şti.

nezdinde herhangi bir vergiden mahsup edilemeyecek, matrahın tespitinde gider yazılamayacak veya iade konusu yapılamayacaktır.

(B) Ltd Şti ise hisse senetlerinden elde ettiği kazancı kurumlar vergisine tabi olacak; şartları taşıması halinde KVK 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde yer alan istisnadan faydalanabilecektir.

Senaryo-3: İktisap edilen hisse senetleri ve ortaklık paylarının iktisap bedelinin altında bir bedelle elden çıkarılması

Örnek-3: (A) A.Ş. 'nin 10.000 TL bedel karşılığı iktisap ettiği hisse senetlerinin 7.000 TL karşılığında 17.04.2021 tarihinde satmıştır.

(A) A.Ş., 10.000-TL'ye iktisap etmiş olduğu kendi hisse senetlerini 17/4/2021 tarihinde 7.000 TL'ye satmıştır. Buna göre (A)A.Ş., 17/4/2021 tarihi itibarıyla, kendi hisse senetlerinin iktisap bedeli ile satış değeri arasındaki fark tutarı olan (10.000 –7.000) 3.000 TL üzerinden %15 oranında vergi kesintisi yapacak ve (3.000 x %15) 450 TL vergiyi Nisan/2021 dönemi muhtasar ve prim hizmet beyannamesiyle beyan ederek ödeyecektir.

(A)A.Ş.'nin satın almış olduğu kendi hisse senetlerini iktisap bedelinden düşük bir bedelle elden çıkarması nedeniyle ödemiş olduğu 1.500TL tutarındaki vergi, (A) A.Ş. veya (B) Ltd. Şti. nezdinde herhangi bir vergiden mahsup edilemeyecek, matrahın tespitinde gider olarak dikkate alınamayacak veya iade konusu yapılamayacaktır.

(A) A.Ş. nezdinde ortaya çıkan 10.000 TL zarar, (A) A.Ş.'nin kendi hisse senetlerinin iktisabında veya satışında Kanunun transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü kazanç dağıtımı hükümlerine göre eleştiri konusu yapılacak bir durum bulunmaması kaydıyla, kurum kazancının tespitinde dikkate alınabilecektir.

Senaryo-4: İktisap edilen hisse senetleri veya ortaklık paylarının sermaye azaltımı yoluyla itfa edilmemesi veya elden çıkarılmaması

Örnek-4: (A) A.Ş. 'nin 12/12/2020 tarihinde 10.000 TL bedelle iktisap ettiği hisse senetlerini 10/12/2022 tarihi itibarıyla sermaye azaltımı yoluyla itfa etmemiş ve elden çıkarmaması durumunda;

Buna göre, (A) A.Ş. 12/12/2022 tarihi itibarıyla, kendi hisse senetlerinin iktisap bedeli ile itibari değeri arasındaki fark olan (10.000- 2.000 TL=) 8.000 TL üzerinden %15 oranında vergi kesintisi yapacak ve hesaplamış olduğu (8.000 x %15) 1.200 TL vergiyi Aralık/2022 dönemi muhtasar ve prim hizmet beyannamesiyle beyan ederek ödeyecektir.

(A) A.Ş.'nin, satın almış olduğu kendi hisse senetlerini iktisap tarihinden itibaren iki tam yıllık süre içinde sermaye azaltımı yoluyla itfa etmemesi ve elden çıkarmamış olması nedeniyle ödemiş olduğu 2.250 TL vergi, herhangi bir vergiden mahsup edilemeyecek veya iade konusu yapılamayacaktır. Ayrıca 2.250 TL'lik bu vergi, (A) A.Ş. tarafından kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak da dikkate alınmayacaktır.

(A) A.Ş., 10.000 TL'ye iktisap ettiği kendi hisse senetlerini iki yıllık tam süre geçtikten sonraki bir tarih olan 12/01/2023 tarihinde elden çıkarması durumunda;

Aralık/2022 dönemi muhtasar ve prim hizmet beyannamesi ile Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesinin dördüncü fıkrasına göre tevkifat yükümlülüğünü yerine getirmesi gereken (A) A.Ş.'nin bu satış nedeniyle ayrı bir tevkifat yükümlülüğü bulunmamaktadır.

Senaryo-5: İktisap edilen hisse senetleri veya ortaklık paylarının iktisap bedelinin üzerinde bir bedelle elden çıkarılması

Örnek-5: (A) A.Ş. 12/12/2020 tarihinde 10.000 TL bedelle iktisap ettiği hisse senetlerini 12/4/2021 tarihinde toplam 12.000 TL bedel karşılığında satmıştır.

(A) A.Ş.'nin, iktisap bedelinin üzerinde bir bedelle kendi hisse senetlerini elden çıkarması durumunda Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca vergi kesintisi yapılmayacak olup, (12.000-10.000) 2.000 TL tutarında satış kazancı genel hükümler çerçevesinde vergilendirilecektir.

SONUÇ

13.01.2011 tarihinde kabul edilen; 14.02.2011 tarihinde yayımlanarak 01.07.2012 tarihinde yürürlüğe giren 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu aksine şirketlere esas sermayelerinin veya çıkarılmış sermayelerinin %10'unu aşmamak şartıyla kendi hisselerini ivazlı olarak satın alabilme imkanı sağlamıştır. SPK tarafından;. Şirketin kendi paylarını iktisap etmeleri, belli oranda (%10) muhafaza etmeleri ve bu oran dışındaki payları elden çıkarmaları Geri Alınan Paylar Tebliği (II-22.1) adı altında yayınlanmıştır.

11/11/2020 tarihli ve 7256 sayılı Kanunun 17'nci maddesiyle Gelir Vergisi Kanununun 94'üncü maddesinin üçüncü fıkrasından sonra gelmek üzere eklenen 94/4'üncü fıkra ile tam mükellef sermaye şirketlerinin kendi hisselerini iktisap etmek suretiyle vergisiz bir şekilde kar dağıtımını yapmalarının önüne geçilmiş ve şirket karlarının dağıtılıp dağıtılmadığına bakılmaksızın tevkifat

yapılacağı hüküm altına alınmıştır. Kanun yayım tarihi olan 17/11/2020 tarihinde yürürlüğe girdiğinden, sermaye şirketlerinin bu tarihten önce iktisap ettikleri hisse senetleri veya ortaklık payları için bu düzenleme uygulanmayacaktır.

GVK 94/4 ile getirilen tevkifat yükümlülüğüne göre; tam mükellef sermaye şirketlerinin; kendi hisse senetlerini ve ortaklık paylarını iktisap etmeleri durumunda iktisap eden tarafından iktisap ettikleri tarih itibariyle tam mükellef sermaye şirketi tarafından herhangi bir vergilendirme işlemi yapılmayacaktır. Söz konusu hisse senetleri veya ortaklık paylarının sermaye azaltımı yoluyla itfa edilmesi durumunda, iktisap bedeli ile itibari değer arasındaki olumsuz farkın, sermaye azaltımına ilişkin kararın ticaret siciline tescil edildiği tarih itibariyle tevkif suretiyle vergilendirilecektir. Söz konusu hisse senetlerinin iktisap bedelinin altında bir bedelle elden çıkarılması durumunda ise, iktisap bedeli ile elden çıkarma bedeli arasındaki fark tutar, elden çıkarma tarihi itibariyle tevkif suretiyle vergilendirilecektir. İktisap edilen hisse senetleri veya ortaklık paylarının iktisap bedelinin üzerinde bir bedelle elden çıkarılması durumunda ise GVK 94 uyarınca vergi kesintisi yapılmayacaktır. Ancak sermaye şirketi lehine ortaya çıkan fark kurum kazancına dahil edilerek genel hükümlere göre vergilendirilecektir. Sermaye şirketinin söz konusu hisse senedini yasa da belirtilen iki tam yıl süre içerisinde sermaye azaltımı yoluyla itfa etmemesi veya elden çıkarmaması durumunda ise, iki tam yıllık sürenin son günü itibariyle aradaki fark tutarı üzerinden tevkif suretiyle vergilendirmesi yapılacaktır. İki tam yıl sonrası elden çıkarılması halinde ise –tevkifat yükümlülüğü iki tam yıl sürenin son günü itibariyle yapıldığı varsayımı ile- bu elden çıkarma ile ilgili ayrıca tevkifat yükümlülüğü bulunmamaktadır.

Kaynakça

- 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu
- 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu (Mülga)
- **6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu**
- 7256 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun
- Geri Alınan Paylar Tebliği (II-22.1)
- 18 seri no.lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliği Taslağı
- Özdemir, A. “Sermaye Şirketlerinin Kendi Hisselerini veya Ortaklık Payları Edinmeleri 7256 sayılı Yasanın Getirdiği Stopaj Yükümlülüğü”. Vergi Dünyası (Mart 2021), 475, (137-143)

- Dikmen, B. “Son Düzenlemeler Çerçevesinde Şirketin Kendi Paylarını Geri Satın Alması Durumunda Vergileme Nasıl Olacak”. Vergi Dünyası (Mart 2021), 475, (61-66)
- Yılmaz, Y. “Yeni Bir Vergi Güvenlik Müessesesi Olarak Hisse Geri Alım İşlemleri”. Vergi Raporu (Aralık 2020), 255, (11-19).
- Karakuş, R, Zor, İ, Yılmaz Küçük, Ş . "Pay Geri Alım İlanlarının Hisse Getirisine Etkisi". Muhasebe ve Finansman Dergisi (2017): 55-70